

KONST

Theresa Traore Dahlberg: ”I fåglars tillstånd finns det en öppenhet och nyfikenhet”

Uppdaterad 2025-05-14 Publicerad 2025-05-14

Theresa Traore Dahlbergs utställning är öppen mellan 15 maj och 28 september.
Foto: Nicklas Thegerström

Konstnären Theresa Traore Dahlberg ställer i sommar ut på Carl Eldhs ateljémuseum. Genom naturen utforskar hon sina rädslor och fantasier.

– I trädgården vårdar man och skapar vissa regler, men det är mycket man inte styr över både under och över jorden, säger hon.

Text och foto [Karolina Modig](#) och [Nicklas Thegerström](#)

Ett gulnat litet löv spinner på tvären. Det snurrar och snurrar, fångat på samma plats mitt i luften under ett tak av gröna blad och äpplen. Ingen tråd och inget fäste märks av i vare sig trädet eller lövet – det spinner där, fast i ett virvlande mellanrum. Theresa Traore Dahlberg visar videon med lövet på sin mobil, det är hon som filmat.

– För mig är den här utställningen på något sätt just det där utrymmet – det gulnade bladet som lämnat grenen men som ändå är högst närvarande och levande. Det är någonting i det där mellanrummet som jag hoppas att besökarna kan välkomnas in i.

Sedan 2013 har Carl Eldhs ateljémuseum varje sommar bjudit in en kvinnlig konstnär att ställa ut i museets permanenta samlingar. Bakom årets utställning ”Dolda sagor” står alltså konstnären och filmskaparen Theresa Traore Dahlberg, vars material skiftar mellan brons, koppar, glas, metall, färg och bomull.

Hon deltar även på Helsinki Konstbiennal i Helsingfors 8 juni–21 september, samt på konstmässan Chart Art Fair i Köpenhamn i augusti. Foto: Nicklas Thegerström

Vi står på loggian vid museientrén, hon pekar på en enorm rhododendron bredvid.

– När värmen kommer blir den helt lila. Jag har sett bilder på hur det såg ut när Brita och Elise bodde här, då var det bara en liten buske.

Brita och Elise Eldh är Carl Eldhs dotter och fru. Den här sommaren kommer besökare för första gången att få ta del av rörligt material skapat av mamma och dotter Eldh, som filmat varandra i trädgården både här vid ateljén ovanför Brunnsviken och i Los Angeles där de bodde i 30 år. I filmerna agerar de mot fonder av grönska, ofta iklädda kreationer som matchar omgivningen. De tycks leka, känslan är drömsk och ibland suggestiv, med slingrande ormar och karga landskap som spelar mot deras trädgårdsdanser.

I trädgården runt museet finns växter som mor och dotter tog med sig hit från USA, men dagen vi träffas känns avståndet till Los Angeles långt. Det är ett råkallt skämt till vårdag, men trädgården är vacker ändå, och det är här som Theresa Traore Dahlbergs tankar tagit fart. Eftersom det filmade arkivmaterialet först nu digitaliserats är hon också den första konstnären som har fått ta det med sig in i processen.

– Det är nästan hundra år gamla trettiosekundersklipp med drömska utsnitt och en uppenbar tanke bakom varje scen. De fick mig att tänka på min mamma som är min första ingång till allt som har med trädgård att göra. Hon är agronom och oavsett vilket land vi bott i har hon stått grävandes i en trädgård. Även konstnären Gunvor Nelsons kortfilm ”My name is Oona” och dokumentären ”Grey gardens” dök upp i tanken.

”Genom konsten utforskar jag rädslor, fantasier, tankar och situationer”, säger Theresa Traore Dahlberg. Foto: Nicklas Thegerström

Både trädgården och leken finns på olika sätt även i Theresa Traore Dahlbergs eget arbete.

– Genom konsten utforskar jag rädslor, fantasier, tankar och situationer. I trädgården vårdar man och skapar vissa regler, men det är

mycket man inte styr över både under och över jorden. Det är en samexistens, allting förändras men ingenting försvinner. Det går som en tråd genom mitt arbete.

Under utställningen visas arkivfilmerna parallellt med en av Theresa Traore Dahlbergs egna filmer, där hennes pappa och ena son befinner sig på öländska Alvaret. Platsen var under uppväxten som hennes egen trädgård och filmen påbörjades ur en önskan att få barnet och föräldern att mötas och lära känna varandra. – Pappa är från Burkina Faso och pratar begränsad svenska, och Osvald pratade då bara lite franska. Pappa var 70 år och Osvald 7 år och jag hoppades att de via leken skulle nå fram till varandra. I filmen bygger de på ett gemensamt uppdrag helt utan ord.

I samband med utställningen "Dolda sagor" publiceras en katalog med foto av Martina Hoogland Ivanow och texter av Mia Engberg, Anna Enström, Mara Lee Gerdén, Judith Kiro och Marie-Louise Richards. Foto: Nicklas Thegerström

Burkina Faso knyts även in i utställningen genom två enorma skulpterade frökapslar vars original plockades där av hennes son Osvald. De brukar användas som instrument, och står nu i uppblåst skala som vita stänglar i ateljé-trädgården och bjuder in till sagovärlden.

I ett rum med fönster mot trädgården ska en stor hängande installation med bomullstrådsnystan ta plats. Vi pratar om den katalog som publiceras i samband med utställningen, med texter av fem kvinnliga poeter, författare och forskare. Anna Enström skriver där om bomullstrådens inneboende smärta; arvet av kvinnoförtryck och slaveriets våldsamma plantagearbete. Den bomull Theresa Traore Dahlberg använder har spunnits av kvinnor i Burkina Faso som anklagats för häxeri, de har uteslutits ur sina samhällen men har genom sin verksamhet blivit självförsörjande. Precis som bomullen bär även bronset på materiella minnen från nedsmälta gamla patroner, hushållsartiklar och rörkomponenter. På ett ställe står sex bronsfåglar i rader om tre riktade mot varandra med näbbarna sträckta åt olika håll. "...Ling" heter de, inspirerat av ordet "fledgling", som beskriver tillståndet när en fågel kläckts men ännu inte är flygfärdig. Theresa Traore Dahlberg förklarar att lika gärna som fåglar kan de vara groddar som skjuter upp ur jorden.

– Oavsett vilket finns det en öppenhet och nyfikenhet i deras tillstånd.

Ytterligare en bronsfågel står med sin långa näbb förankrad i marken och vingarna utslagna som på en fjärl.

– Den bär på både sorg och visdom, fästad nedåt men kopplad uppåt. I flera myter är fågeln budbärare, flyger fritt mellan himmel och jord. Det är som det snurrande lövet: förankrat åt båda håll och levande på sitt eget sätt.

"I flera myter är fågeln budbärare, flyger fritt mellan himmel och jord. Det är som det snurrande lövet: förankrat åt båda håll och levande på sitt eget sätt."

Foto: Nicklas Thegerström

I fönstren hänger verk i glas inspirerade av sagomotiv, och mellan de utsträckta benen på en sittande skulptur sträcker sig två slanka bronsstänglar. Det är barr i storformat, hon gjorde dem efter att hennes yngsta son Alexis börjat samla i somras. Lekfullheten och ömheten går hand i hand och hon pekar på några av Carl Eldhs skulpturer som hon också tycker visar på påtaglig värme, sköra tillstånd och undantryckta känslor.

Ett litet rum till vänster om ingången kallas rotundan och bär spår från tiden då familjen Eldh bodde här. Mitt på golvet ligger en stor roulettliknande installation med kopparplåtar gjorda av restmaterial från fabriker som tillverkade kretskort och olika typer av teknologi.

På håll ser den ut att sväva en bit ovanför marken.

Det återvunna materialet återfinns senare i sommar på Helsingforsbiennalen, där Theresa Traore Dahlberg också ställer ut. Här har hon bland annat använt sig av gamla radiokort från fabriker och återvinnings-stationer i Helsingforsområdet.

– De kasserade, bearbetade materialen, myterna och djuren – här i form av en abstrakt fågelinstallation som sträcker sig till taket – finns med även på biennalen. Det följer min återkommande tanke på att ingenting försvinner. Det bara förändras, till nya former och nya berättelser.

"De kasserade, bearbetade materialen, myterna och djuren – här i form av en abstrakt fågelinstallation som sträcker sig till taket – finns med även på biennalen."

Foto: Nicklas Thegerström

Fakta. Theresa Traore Dahlberg

Theresa Traore Dahlberg är konstnär och filmskapare. Hon är född 1983 och uppvuxen mellan Öland och Ouagadougou i Burkina Faso.

Hon är representerad av galleri Andréhn Schiptjenko i Stockholm.

Aktuell med utställningen "Dolda sagor" på Carl Eldhs ateljémuseum i Stockholm den 15 maj till den 28 september, som också ingår i Stockholm Art Week.

Theresa Traore Dahlberg deltar även på Helsinki Konstbiennal i Helsingfors den 8 juni till den 21 september, samt på konstmässan Chart Art Fair i Köpenhamn i augusti.

Hon medverkar också i grupputställningen "Här är vi nu" på Sven-Harrys konstmuseum som är öppen till den 14 september.

I samband med utställningen "Dolda sagor" publiceras en katalog med foto av Martina Hoogland Ivanow och texter av Mia Engberg, Anna Enström, Mara Lee Gerdén, Judith Kiros och Marie-Louise Richards.

Publicerad: Dagens Nyheter, 2025-05-14

<https://www.dn.se/kultur/theresa-traore-dahlberg-i-faglarars-tillstand-finns-det-en-oppnhet-och-nyfikenhet/>